

Centrum Informacyjne Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zurychu (Informationszentrum der Pädagogische Hochschule Zürich). Wyjazd na staż szkoleniowy w ramach Erasmus

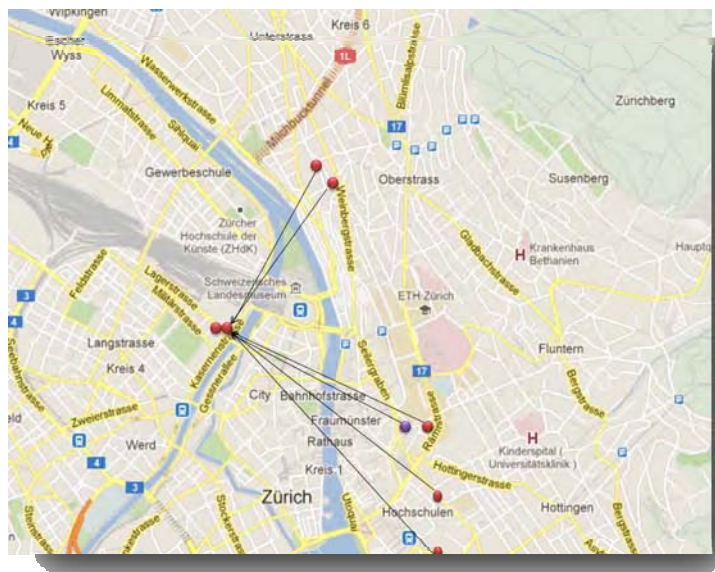
Bogusław Sorbjan

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

W dniach od 04.06.2012 do 08.06.2012 roku odbyłem wizytę w Centrum Informacyjnym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zurychu (Informationszentrum der PH Zürich). PH Zürich została założona pod koniec 2002 roku przez połączenie jedenastu niewielkich kolegiów przeznaczonych do kształcenia nauczycieli na obszarze kantonu Zurych i od tego czasu należy do kantonalnego Związku Szkół Zawodowych, posiadających status szkoły wyższej, czyli Pädagogische Hochschule (w skrócie – PH). W roku akademickim 2011/12 uczelnia była rozlokowana w dziewiętnastu budynkach przeważnie należących do gminy i położonych w różnych rejonach miasta. Obecna PH Zürich formalnie jest wyższą szkołą o charakterze zawodowym, przygotowującą do zawodu nauczyciela przedszkola, szkoły podstawowej, średniej (pierwszego i drugiego stopnia), ale także prowadzącą różne formy doksztacania w ramach studiów i szkoleń podyplomowych, kursów doksztacających organizowanych dla nauczycieli, kierowników szkół czy osób pracujących dla władz oświatowych.

W roku akademickim 2011/12 w PH Zürich studiowało, łącznie z cudzoziemcami, około 1800 studentów; przy czym około 350 osób kończy co roku studia z dyplomem nauczyciela, a ok. 6 000 uczestniczy w różnych formach doskonalenia zawodowego. Jeśli chodzi o pracowników, to zatrudnia 45 profesorów i starszych wykładowców oraz około 250 pracowników na stanowiskach administracyjnych, technicznych i tzw. operacyjnych.

W skład Centrum Informacyjnego uczelni wchodziło w roku akademickim 2011/12 pięć wyspecjalizowanych bibliotek, rozmieszczonych - ze względu na specyfikę warunków lokalowych - w sześciu różnych, oddalonych od siebie punktach miasta. Ich lokalizacja uległa zmianie na początku roku akademickiego 2012/13. Każda z tych bibliotek (mediatek) posiada zbiory i materiały przydatne odpowiednio do różnych obszarów wiedzy dotyczących programów kształcenia nauczycieli.

Rys. 1. Biblioteki Informationszentrum PH Zürich zostały przeniesione na początku roku akademickiego 2012/13 w jedno miejsce, przy Lagerstrasse 2. Obecnie jest to Bibliothek PH Zürich. Źródło: Google Maps [online], 2012 [dostęp: 2012-11-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://maps.google.com>.

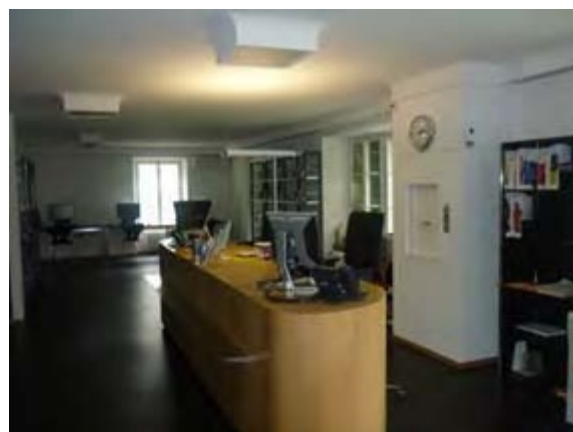
W poniedziałek, dnia 04.06.2012, rozpocząłem swój staż szkoleniowy od zwiedzania **Biblioteki Pedagogiki Gimnazjalnej, Zawodowej i Kształcenia Podyplomowego** (Bibliothek Gymnasial-, Berufspädagogik und Weiterbildung, w skrócie GBW, przy ul. Beckenhofstrasse 31), gdzie zapoznałem się z genezą, zasadami i specyfiką pracy tego oddziału, jego zbiorami, a także z funkcjonowaniem całej Uczelni.

Zdjęcie 1. Bibliothek Gymnasial-, Berufspädagogik und Weiterbildung (2011/12). Fot. Bogusław Sorbjan.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Zdjęcia 2 i 3. *Bibliothek Gymnasial-, Berufspädagogik und Weiterbildung (2011/12). Fot. Bogusław Sorbjan.*

Do głównych zbiorów tego oddziału bibliotecznego należą podręczniki z zakresu pedagogiki gimnazjalnej, pedagogiki szkoły średniej, kształcenia podyplomowego, kształcenia oraz doksztalcania dorosłych, pedagogiki zawodowej, prowadzenia badań dotyczących kształcenia zawodowego, książki z zakresu nauki o pracy oraz dotyczące historii kształcenia podyplomowego i doksztalcania. Poza informacją o zbiorach oraz pracą na oddziale wprowadzano nowy projekt – oznaczony literami RFID – pod postacią naklejek na książkach, opartego na technologii, która wykorzystuje fale radiowe do identyfikacji egzemplarza (woluminu) za pomocą czytnika, co umożliwia, na przykład, odnalezienie książki znajdującej się w niewłaściwym miejscu.

W następnym dniu (wtorek, dnia 05.06.2012) odwiedziłem **Mediatekę Centrum** (Mediothek Zentrum, przy ul. Rämistrasse 59), gdzie przedstawiłem krótką prezentację na temat Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Biblioteki Głównej (zarys historii, rozwój, struktura, biblioteki zakładowe, Biblioteka Główna, czytelnia czasopism). Zapoznałem się także z profilem gromadzonych zbiorów i arkanami pracy tej biblioteki (Mediothek Zentrum). Tu gromadzone są podręczniki z zakresu pedagogiki, socjologii, psychologii, filozofii, matematyki, sportu, turystyki, historii sztuki, prawa, prewencji narkotyków, muzyki, historii muzyki, teatru oraz pedagogiki medialnej; można też korzystać z materiałów nie książkowych, jak video, DVD, slajdy, CD oraz różne pakiety medialne i szkoleniowe. Ponadto jeden z pracowników poinformował mnie m.in. o powstającym meta katalogu obejmującym szwajcarskie biblioteki szkół wyższych, biblioteki naukowe oraz Bibliotekę Narodową Szwajcarii.

W środę, dnia 06.06.2012 roku, w bibliotece będącej oddziałem **Mediateki Centrum** (przy ul. Kreuzstrasse 72) zapoznałem się z informacją o zbiorach przeznaczonych dla nauczycieli wychowania plastycznego, które obejmowały historię sztuki, sztukę różnych kultur, podręczniki metodyczne do wychowania plastycznego oraz materiały i przybory służące do praktycznej nauki na lekcjach wychowania plastycznego, do ćwiczeń z zakresu np. malarstwa czy rzeźby, ćwiczeń w budowaniu konstrukcji przestrzennych oraz inne z tej dziedziny.

Zdjęcie 4. Pomoce dla nauczycieli wychowania plastycznego. Fot. Bogusław Sorbjan.

W tym samym dniu w odwiedziłem **Bibliotekę Naukową Pestalozzianum** (Forschungsbibliothek Pestalozzianum), utworzoną z myślą o pamięci i dorobku J. H. Pestalozziego, szwajcarskiego pedagoga z Zurychu, żyjącego na przełomie XVII i XVIII wieku. Poznałem nie tylko historię tej biblioteki, ale także jej zbiory, do których można zaliczyć pokaźny zbiór prac Pestalozziego oraz kontynuatorów jego myśli pedagogicznej, prace naukowe z historii wychowania oraz szkolnictwa w większości dotyczące kantonu Zurych. Ponadto w bibliotece Pestalozzianum zebrano nieaktualne już, ale posiadające wartość historyczną podręczniki szkolne, programy nauczania sięgające pierwszej połowy XIX wieku, dawne szkolne raporty i rozporządzenia oraz inne dokumenty dające wiedzę odnośnie pracy ówczesnych szkół.

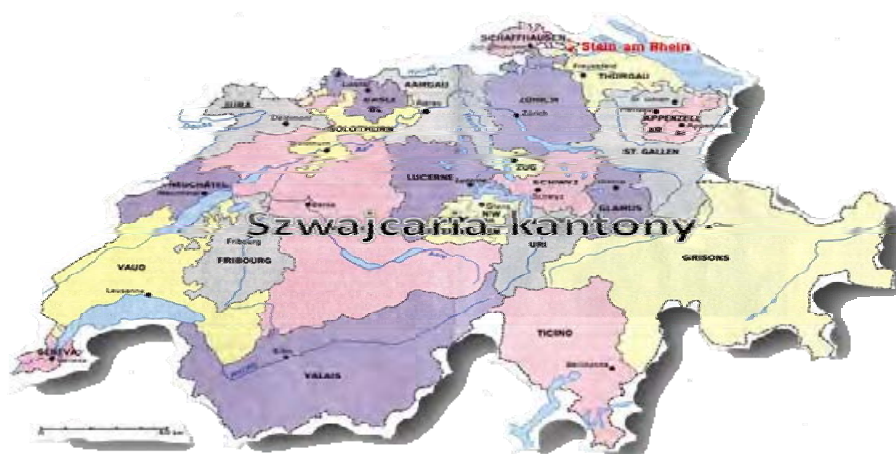
W czwartek, 07.06.2012, po wizycie w International Office (przy ul. Hirschengraben 28), gdzie załatwiałem niezbędne formalności związane z pobytem w ramach programu Erasmus, miałem okazję obejrzeć **Mediatekę Sihlhof** (Mediothek Sihlhof, przy ul. Lagerstrasse 5), posiadającą opracowania i podręczniki z zakresu językoznawstwa ogólnego, dydaktyki języków obcych, podręczniki do nauczania języka niemieckiego, kultury i literatury krajów niemieckojęzycznych, języka angielskiego wraz z kulturą i literaturą obszarów anglojęzycznych, języka francuskiego z kulturą i literaturą z obszaru tego języka, lektury dla dzieci i młodzieży w różnych językach oraz inne pomoce niezbędne przy nauce języków obcych (CD, DVD, e-booki). Ponadto miałem okazję zapoznać się m.in. z procedurą przeprowadzania selekcji książek (na przykład książki wyselekcjonowane i zubytkowane proponuje się czytelnikom według kolejności: pracownik naukowy, pracownik administracji, na końcu student).

W piątek, 08.06.2012, zwiedziłem **Mediatekę Zeltweg** (Mediothek Zelweg, przy ulicy Zeltweg 21), która w swoich zasobach posiadała podręczniki z zakresu nauczania geografii, historii, etnografii, praktycznych umiejętności w życiu codziennym, jak proste prace techniczne (szycie, naprawianie itp.), prowadzenia gospodarstwa domowego, odżywiania, higieny i ochrony zdrowia, książki i materiały z zakresu nauki religii, także dotyczące nauczania religii w innych kulturach, książki zawierające informacje o różnych religiach oraz materiały poglądowe odnośnie życia i pracy w innych kulturach. Przykładowo, nauczyciel korzystający z tego działu bibliotecznego może wypożyczyć na swoją lekcję obrazki przedstawiające wyposażenie domu oraz życie codzienne mieszkańców różnych rejonów świata (Eskimosów, nomadów z Afryki, mieszkańców Kalifornii, mieszkańców Indii itd.), ich sposoby odżywiania, a także przedmioty niezbędne w życiu codziennym, ozdoby, rekwizyty stosowane przy rytuałach i inne.

Biorąc pod uwagę funkcjonowanie Centrum Informacyjnego PH Zürich jako całości, w tym warunki pracy, relacje między pracownikami czy podejście do czytelnika, widoczne jest przyjazne nastawienie, otwartość oraz gotowość do udzielania odpowiedzi na wszelkie postawione pytania. W uzupełnieniu dodam jeszcze, że opisane powyżej biblioteki PH Zürich (6 miejsc lokalizacji) razem z całą uczelnią (19 miejsc lokalizacji) przeniesione zostały w jedno miejsce i na początku nowego roku akademickiego 2012/13 rozpoczęły pracę w nowym budynku określanym jako „**Campus PH Zürich**” (przy ul. Lagerstrasse 2), gdzie wcześniej przygotowano przeznaczone do tego celu piętra. Równocześnie biblioteki (mediateki) zmieniły nazwę z dawnego „Informationszentrum PH Zürich” na „**Bibliothek PH Zürich**”. Dzięki temu zabiegowi znika rozproszenie lokalizacyjne Uczelni i bibliotek, które w obecnej sytuacji mogą pracować na dwie zmiany. Usytuowanie Uczelni w jednym miejscu i w pobliżu międzynarodowego dworca kolejowego i autobusowego, znacznie ułatwia możliwość dojazdu studentów, zarówno z innych kantonów i gmin Konfederacji, jak i z zagranicy.

Rys. 2. Projekt nowego budynku „Campus PH Zürich” przy Lagerstrasse 2 (2012/13).

Rys. 3. Szwajcaria – kantony.

Zdjęcie 5.

Zdjęcie 6.

Zdjęcia 5 i 6. Centrum Zurychu. Fot. Bogusław Sorbjan.

Zdjęcie 7. Pomnik reformatora religijnego z Zurychu - Ulricha Zwingli (1484-1531). Fot. Bogusław Sorbjan.